

На основу члана 69. и 70. и 23. Закона о заштити животне средине („Сл.гл.РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон и 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон) и члана 40. став 1. тачка 27. Статута општине Босилеграда (“Сл.гл.града Врања”, бр.3/19), Скупштина општине Босилеград на седници одржаној 23.08.2021.године, донела је

ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА КВАЛИТЕТА ПОВРШИНСКИХ И ОТПАДНИХ ВОДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД ЗА 2021.ГОДИНУ

I

ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Програм праћења и контрола квалитета вода на територији општине Босилеград спроводи се ради оцене стања квалитета вода, а у циљу заштите здравља становништва, као и сагледавања ефеката предузетих мера за смањење степена загађености вода и утицаја загађивача на њихов квалитет на основу чега се процењује утицај и ризик коришћења вода на здравље корисника, а уједно представљају и један од индикатора стања животне средине.

Загађење вода и проблеми везани за ограничене могућности коришћења природних ресурса, захтевају унапређивање контроле испуштања отпадних вода, посебно индустријских, њиховог квалитета, количине и улива.

Евакуација отпадних вода врши се упуштањем у речне токове, у градске канализационе системе, у септичке јаме или се може користити за пољопривредне потребе. У значајне карактеристике отпадних вода спадају њихова количина и квалитет, опасност од штетних материја за живи свет и човека, утицај на коришћење и одлагање отпадног муља на градско постројење за пречишћавање отпадних вода као и проблеми који могу настати због дисконтинуираног улива отпадних вода у реципијенте.

Овим Програмом дефинишу се места и параметри контроле отпадних вода, површинских вода река на територији општине Босилеград и то: реке Драговиштица, Љубатска, Караманица и Бистарска.

II

ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљ спровођења Програма је заштита вода и подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских вода штити и унапређује ради:

1. очувања живота и здравља људи;
2. смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода;
3. обезбеђења нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене и
4. заштите водних и приобалних екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине и циљеви животне средине.

Контрола квалитета отпадних вода на територији општине Босилеград вршиће се у складу са важећим законским и другим прописима, ради испитивања квалитета отпадних вода која потичу из индустријских објеката у индустријској зони, као и испитивање отпадних вода из постројење за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде које испуштају индустријски објекти, представљају најбитније факторе који негативно утичу на стање квалитета површинских вода. Ако се настави постојећи тренд загађивања вода озбиљан ће бити проблем коришћења неких водених ресурса због потенцијалне могућности уградње загађења у ланац исхране. Да би се оно решило мора се реализовати заштита вода изградњом нових постројења за пречишћавање и постизање максималног ефекта пречишћавања код постојећих. Поред, тога мора се постићи максимална технолошка дисциплина у циљу смањења загађења у отпадним водама.

Реке Драговиштица, Љубатска, Караманица и Бистарска су значајне реке на територији општине Босилеград. Неконтролисано испуштање отпадних вода без претходне прераде проузрокује загађење ових водотокова. У рекама се уливају отпадне воде из индустрије као и отпадне воде сеоских насеља без претходног пречишћавања. Те стим реке и њихове притоке су угрожене отпадним водама различитог порекла и састава која све чешће губи своје природне карактеристике.

III

МОНИТОРИНГ ВОДА

Мониторинг је основа за добијање информација о квалитету воде водотокова. Посебна улога мониторинга је заштита воде као природног ресурса и њеног коришћења за водоснабдевање, спорт, рекреацију и др.

Испитивање квалитета воде обухвата органолептичка својства воде, физичко-хемијске и микробиолошке параметре.

IV

МЕРНА МЕСТА И ДИНАМИКА УЗОРКОВАЊА

Испитивање квалитета река Драговиштица, Љубатска, Караманица и Бистарска вршило би се на следећим мерним местима:

- Река Драговиштица код Центра Културе Босилеград,
- Река Љубатска код преграде и канала за одвод воде у Лисинско језеро,
- Река Љубатска код рудника Грот,
- Река Бистарска код рудника „Босил Метал“,
- Река Караманица код рудника „Босил Метал“.

Испитивање квалитета отпадних вода вршило би се на следећим мерним местима:

- отпадне воде са локације фабрике „Анитекс“ Босилеград, пре упуштања у канализациону мрежу или реципијент,
- отпадне воде са локације Дом Здравља пре упуштања у канализациону мрежу или реципијент,
- отпадне воде са локације школа Гимназија пре упуштања у канализациону мрежу или реципијент,

Динамика узорковања подразумевала би квартално (сезонско) испитивање.

У периоду трећег квартала – трећег тромесечја (септембар и октобар) испитивање ће се вршити у једном од ова два месеца и у периоду четвртог квартала – четвртог тромесечја (новембар и децембар) испитивање ће се вршити у једном од ова два месеца, а сви временски периоди узорковања и испитивања биће дефинисани оперативним планом. Тумачење резултата испитивања вршило би се на основу важеће законске регулативе.

ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКИ И БАКТЕРИОЛОШКИ ПАРАМЕТРИ

ФИЗИЧКО –ХЕМИЈСКИ ПАРАМЕТРИ

- Температура воде/ваздуха
- Седиментне материје
- pH
- Сулфати
- Остатак испарења нефилтроване воде
- Остатак испарења филтроване воде
- Суспендоване материје
- Утрошак KMnO_4
- Хлориди
- Нитрати
- Нитрити
- Амонијум јон
- Детерџенти
- Фосфати
- Кисеоник (мг/Л и % сатурације)
- Биолошка потрошња кисеоника (БПК₅)
- Хемијска потрошња кисеоника (ХПК)
- Гвожђе
- Манган
- Олово
- Кадмијум
- Хром (VI)
- Никл
- Бакар
- Укупна уља и масти

БАКТЕРИОЛОШКИ ПАРАМЕТРИ

- МПН колиформних бактерија

Испитивање квалитета отпадних вода вршиће се путем узорака који се узимају у приближно једнаким временским интервалима, а у различитим режимима испуштања отпадних вода. Под узорком за анализу подразумева се композитни садржај добијен мешавином садржаја захваћених сваких 15 минута у току 2 сата.

Показатељи квалитета отпадних вода утврђује се из узорка, док се температура воде израчунава као средња вредност из појединачних узорака.

За испитивање квалитета отпадних вода обезбеђују се следећи општи показатељи:

- Хемијска потрошња кисеоника (ХПК),
- Суспендоване компоненте,
- ПХ вредност
- Биохемијска потрошња кисеоника (БПК),
- Температура воде,
- Укупан број колиформних бактерија (ТЦ),
- Уколико се отпадне воде испуштају у водоток или језера која служе за водоснабдевање, поред основних показатеља, обезбеђују се подаци о укупном азоту и укупном фосфору.
- Приликом узимања узорака утврђују се и обезбеђују и следећи подаци о:
 - Промени боје,
 - Видљивим отпадним материјама,
 - Присуству и врсти мириса,
 - Температури ваздуха,
 - Протоку отпадне воде у моменту узимања узорака, и
 - Другим карактеристичним запажањима.

V

НАЧИН ИЗВЕШТАВАЊА О РЕЗУЛТАТИМА ИСПИТИВАЊА

Извештаји би били достављани у складу са динамиком узорковања, квартално у року од 10 дана по истеку претходног месеца.

Годишњи извештај о квалитету водотокова река Драговиштица, Љубатска, Караманица и Бистарска и квалитет отпадних вода, достављао би се заједно са последњим извештајем у 2021. години.

У случају појаве акцидентног загађења, узорковање и извештавање вршило би се одмах.

Приликом достављања извештаја биће описана методологија узорковања, мерна опрема и методологија обраде података. Резултати ће бити приказани табеларно, графички и текстуално објашњени, са закључком о стању на локацијама које су предвиђене Програмом.

Извештаје је потребно доставити у два примерка у писаној форми и у електронској форми.

VI

ФАЗЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Реализација Програма праћења квалитета површинских и отпадних вода на територији општине Босилеград за 2021. годину, наведених река и отпадних вода наведених у Програму, обухвата три фазе:

I фаза – Доношење Програма праћења квалитета површинских и отпадних вода на територији општине Босилеград за 2021. годину, од стране Скупштине општине Босилеград;

II фаза – Избор овлашћене стручне организације за реализацију Програма и потписивање уговора.

III фаза - Реализација Програма од стране изабране овлашћене стручне организације

VII

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Мониторинг површинских и отпадних вода на територији општине Босилеград, на мерним местима одређеним Програмом јединице локалне самоуправе финансираће се из средстава предвиђених Програмом коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине општине Босилеград који се доноси посебно за сваку годину.

VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Града Врања“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД

Број 06-188/2021

У Босилеграду, дана 23.08.2021.године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Славчо Владимиров